
Komunismus nejsou jen fronty na banány

Komunismus nejsou jen fronty na banány

Klíče už dobrých 20 let zase visí jen na věšáku, karafiáty nahradily růže a „mejdlička“ zanikla v konkurenci dalších cukrovinek. Zkrátka dvacet let od pádu komunistů je za námi, je čas na první „šcot“. Není důležité, jakou úspěšnost má naše demokracie, jako spíše fakt, že za pár let již nejspíš nebude nikdo vědět, za co se zde v sametové revoluci vlastně bojovalo. Václav Havel v jednom z rozhovorů uvedl, že; „...to chce opravdu až tu třetí generaci, která doma nezažila atmosféru strachu a hrbení páteře. Teprve jejich děti budou vyrůstat v jakémsi normálním klimatu.“ Jen málokdo si však uvědomuje, jakým způsobem právě tato „třetí generace“ celou věc chápe. Nebo přesněji řečeno nechápe.

Foto: František Géla, FSV UK

Ač se to mnohým zdá zcela nemyslitelné, děti dnešních základních škol mají o době před rokem 1989 povědomí mizivé, nebo spíše žádné. „Komunismus? Jo, to bylo jak se stálo na banány!“ odpoví vám polovina z nich. Další se ještě zasmějí nad oslovením soudruhu a soudružko a zavzpomínají na to, jak jim dědeček vyprávěl o chutných párcích, co prodávali v prvomájovém průvodu. Pouze pět až šest žáků mělo alespoň ponětí, že trest smrti byl zrušen až v roce 1990, že být podnikatel v době komunismu znamenalo být nepřítelem státu a že stranické hodnocení provázelo studenty jako cejch celý jejich život. Jména Milady Horákové či Rudolfa Slánského, na ty snad je lepší se ani neptat.

Tak toto je prosím ta „třetí generace“, do které vkládá naděje nejen náš bývalý prezident. I mnozí další doufají, že se komunistická etapa českých dějin už nikdy nebude opakovat. O to větší je rozhořčení, když se dozvíte, že strana Mladých komunistů čítá na stovky členů a strana KSČM získává ve volbách stále téměř 13% voličů. Čím to však je, že i přese všechno si udržuje stále více a více příznivců? Je to snadné, lidé zapomínají a ti, kteří nemají co zapomenout, neznají. Školní osnovy totiž o komunismu neučí. Na jednu stranu se školy hájí, že se to v hodinách dějepisu nestíhá a pokud by na něj čas zbyl, objeví se tu náhle překážka – fakt, že historie mladší 50 let není ověřenou historií, protože nejsou ještě otevřeny archivy, a tudíž by se o ní nemělo ani učit.

Pokud tedy počítám správně, informace se dostanou na povrch někdy okolo roku 2039. Další dva roky bude trvat příprava osnov a učebnic a teprve někdy o 5 let později budeme moci říci, že studenti mají o této době alespoň povědomí. Výborně, jsem zvědavá, jestli se tato generace opět nebude učit pouze o Leninovi a Marxovi, zatímco Masarykovo jméno bude z učebnic vyškrtáno. Opravdu je tohle to, o co stojíme? Pokud se to totiž nezmění, bude dál pro dnešní mladou generaci komunismus jen fronty na banány a společně s nimi „soušky“ učitelky.

Lenka Lokvencová

(článek vznikl ve spolupráci s FSV UK)